

TULEVAISUUDEN TURVAA VAKUUTTAMALLA

Vakuutustutkimus 2012

Sisällysluettelo

1 Tutkimuksen taustaa	2
2 Vakuutusyhtiötä pidetään luotettavana sopimuskumppanina	2
3 Oma varautuminen koetaan yhä tarpeellisemmaksi.....	3
3.1 Eläkevakuutuksen verokohtelua ei saisi muuttaa säästämisaikana	5
4 Vakuutusyhtiöiden korvausmenettelyyn ollaan tyytyväisiä	6
5 Vapaaehtoinen vakuutus täydentää sosiaaliturvaa	7
5.1 Kotivakuutus	8
5.2 Matkavakuutus.....	8
6 Yhä useampi hakee korvausta netissä	9

Finanssialan Keskusliitto teetti vuonna 2012 Taloustutkimuksella tutkimuksen suomalaisten asennoitumisesta vakuutuksiin ja vakuutusyhtiöihin. Aikaisemmat tutkimukset ovat vuosilta 2000, 2004, 2008 ja 2010. Tähän tiivistelmäjulkaisuun on koottu Vakuutustutkimus 2012:n keskeiset tulokset. Tekstin on kirjoittanut ja kuvat toimittanut valtiotieteiden lisensiaatti Eija Ahola-Hyppönen Taloustutkimuksesta.

Tiivistelmäjulkaisu löytyy Finanssialan Keskusliiton kotisivuilta www.fkl.fi

1 Tutkimuksen taustaa

Suomalaisten asennoitumista vakuutuksiin ja vakuutusyhtiöihin on tutkittu säännöllisesti koko 2000-luvun ajan. Tämän raportin tiedot pohjautuvat keväällä 2012 tehtyihin haastatteluihin, joiden kohderyhmänä olivat Suomessa asuvat 15–79 -vuotiaat suomalaiset Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tiedonkeruu toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina vastaajien kodeissa. Haastatteluja tehtiin yli tuhat, joten otos on valtakunnallisesti edustava.

2 Vakuutusyhtiötä pidetään luotettavana sopimus Kumppanina

Kuten aikaisemmissakin vakuutustutkimuksissa, myös vuoden 2012 tutkimuksessa vakuutusyhtiötä pidetään luotettavana sopimus Kumppanina. Vastaajista 71 prosenttia on täysin tai osittain samaa mieltä luottamusta kuvaavan väitteen kanssa. Yli puolet vastaajista kertoo myös luottamuksen parantuneen viime aikoina.

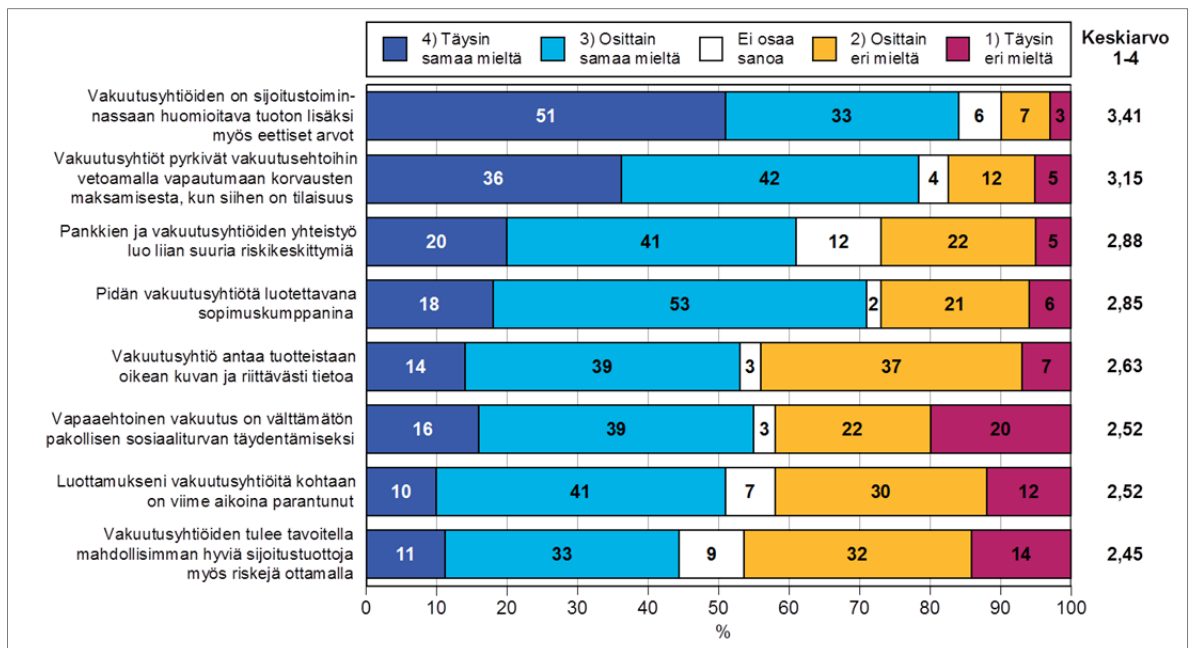
Vakuutustoimintaan liittyvissä yleisissä mielipiteissä vapaaehtoisia vakuutuksia pidetään entistä välttämättömpinä. Vastaajista 55 prosenttia katsoo, että vapaaehtoinen vakuutus on välttämätön lakisääteisen sosiaaliturvan täydentämiseksi. Erityisesti nuoret kokevat näin (68 %).

Vakuutusalan sijoitustoimintaan puolestaan liitetään voimakkaasti vaatimus eettisyydestä. Peräti 84 prosenttia vastaajista, ikään katsomatta, on sitä mieltä, että vakuutusyhtiöiden on sijoitustoiminnassaan huomioitava tuoton lisäksi eettiset arvot.

Pankkien ja vakuutusyhtiöiden yhteistyöhön vastaajat suhtautuvat aiempaa kriittisemmin. Noin joka kuudes vastaajista arvelee, että yhteistyö luo liian suuria riskikeskittymiä.

Kuva 1 Mielipiteet vakuutustoiminnasta

Kaikki vastaajat, n=1026

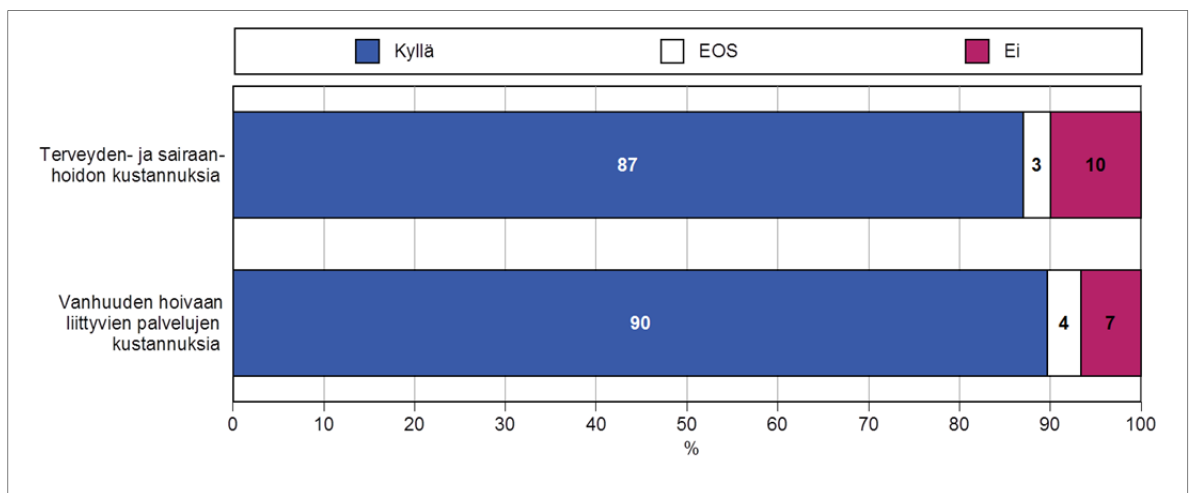
3 Oma varautuminen koetaan yhä tarpeellisemmaksi

Suomalaisten usko sosiaaliturvan riittävyyteen erilaisissa elämän riskitilanteissa ei ole kovin vahva. Yli puolet vastaajista pitää sosiaaliturvan antamaa turvaa riittämättömänä kaikissa kysytyissä uhkatilanteissa.

Lisäksi noin 90 prosenttia vastaajista uskoo, että tulevaisuudessa kansalaiset joutuvat yhä enemmän vastaamaan itse terveyden- ja sairaanhoidon sekä vanhuuden hoivaan liittyvien palvelujen kustannuksista esim. oman vakuutuksen tai muunlaisen varautumisen turvin. Näkemyksissä ei ole kovin paljon vaihtelua ikä- tai ammattiryhmittäin.

Kuva 2 Uskooko, että tulevaisuudessa kansalaiset joutuvat yhä enemmän kustantamaan itse esim. oman vakuutuksen turvin...

Kaikki vastaajat, n=1026

Eniten sosiaaliturvan riittävyyteen uskotaan työkyvyttömyyden (45 %) tai tapaturman (42 %) sattuessa.

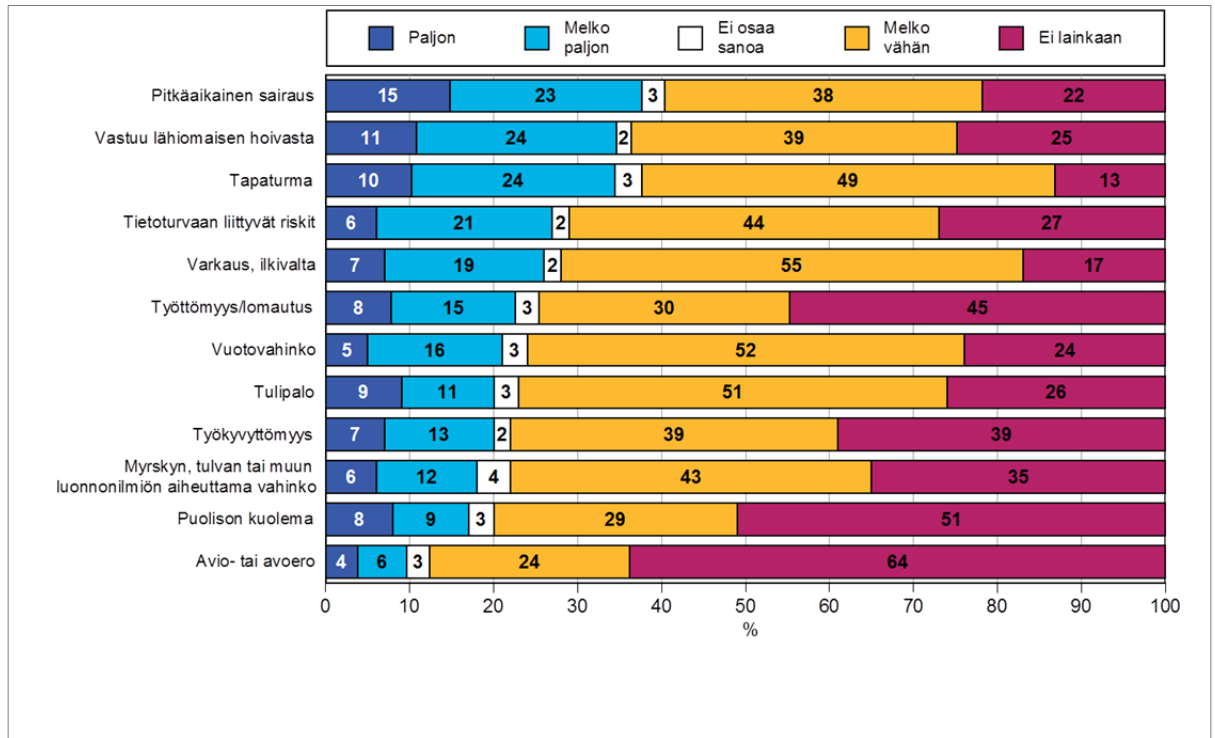
Suurimmiksi uhkiksi hyvinvoinnille koetaan pitkäaikainen sairaus (38 %), vastuu lähiomaisen hoivasta (35 %) sekä tapaturmat (34 %). Moni suomalainen toimii tänä päivänä omaishoitajana tai kantaa muuten merkittävässä määrin vastuuta läheisensä hoivasta. Tämä voi edellyttää palkkatyöstä poissaoloa ja sitä kautta oman talouden resurssit pienenevät. Väestön ikääntyessä työssäkäyvien hoivavastuu todennäköisesti lisääntyy.

Sairauden, hoivan ja tapaturmien lisäksi parhaassa työiässä olevat henkilöt kokevat ymmärrettävästi uhkiksi myös työkyvyttömyyden ja työttömäksi jäämisen. Tuloluokkien välillä ei tässä ole suuria eroja.

Sen sijaan puolison kuolemaa (17 %) ja avio- tai avoeroa (10 %) ei juurikaan mielletä uhkaksi hyvinvoinnille, vaikka perheissä toisen elättäjän menehtyminen tai puuttuminen on usein merkittävä riski talouden näkökulmasta.

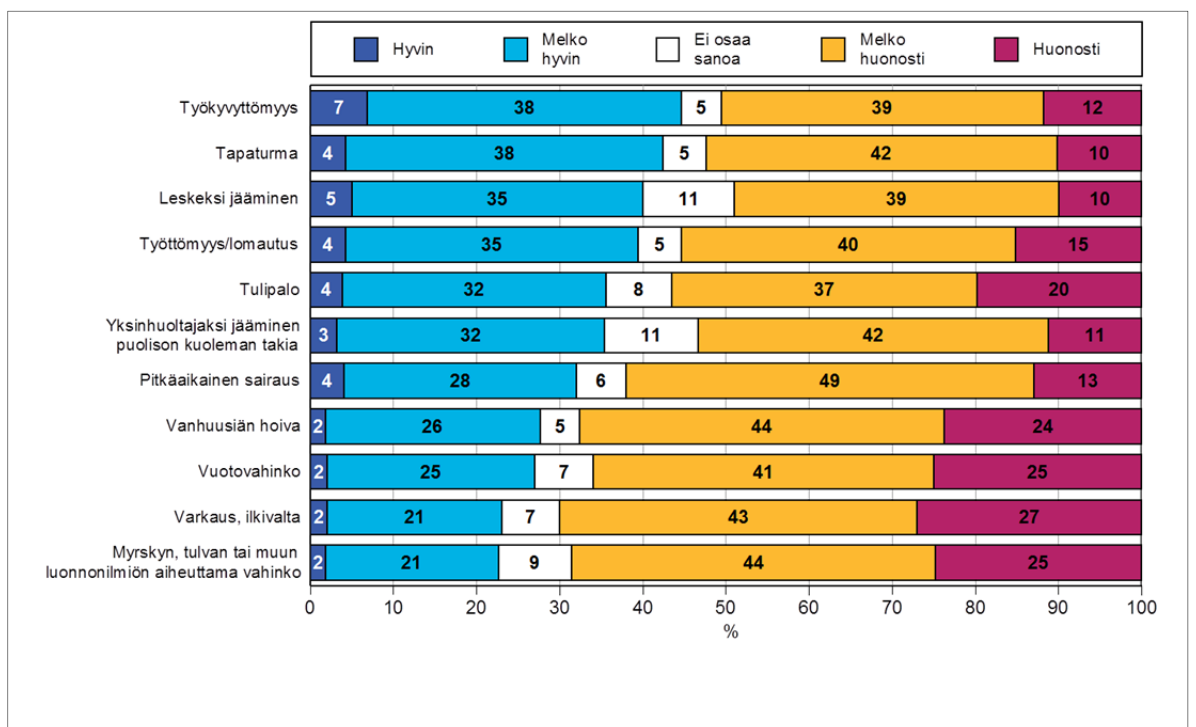
Kuva 3 Missä määrin eri asioiden katsotaan uhkaavan hyvinvointia nykyisessä elämänvaiheessa

Kaikki vastaajat, n=1026

Kuva 4 Uskooko lakisääteisen sosiaaliturvan antavan riittävää turvaa seuraavissa tapauksissa

Kaikki vastaajat, n=1026

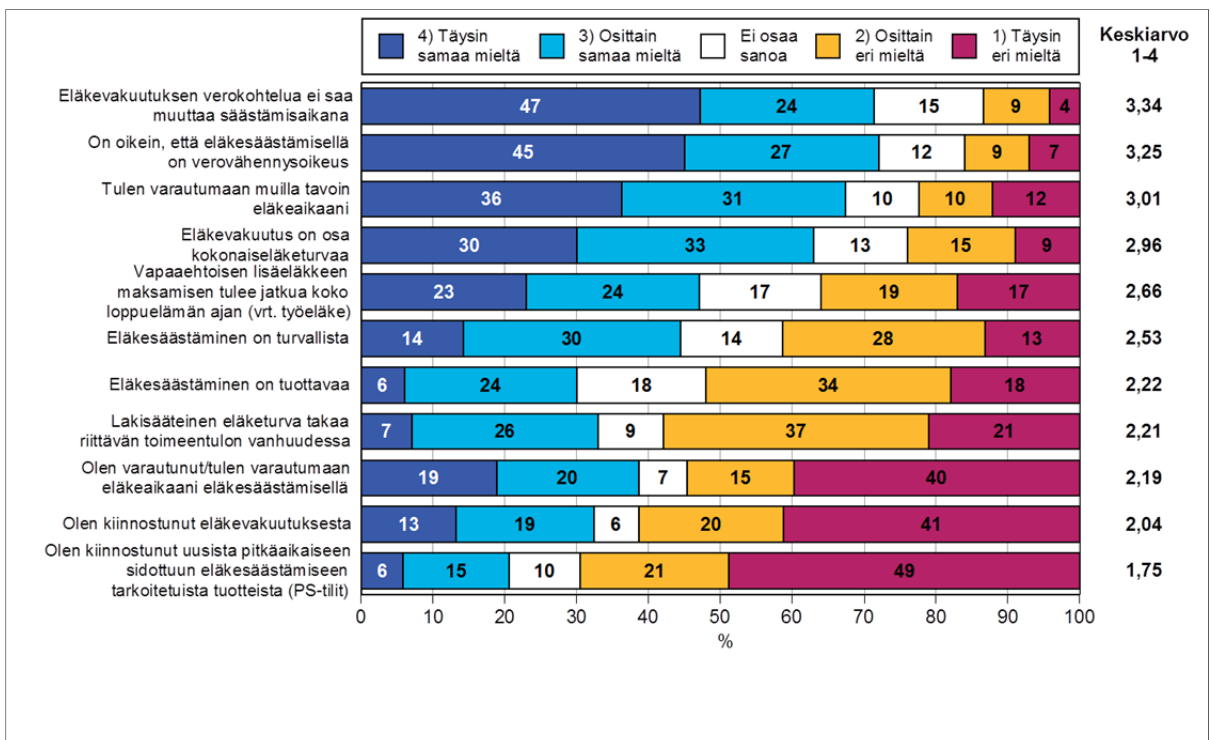
3.1 Eläkevakuutuksen verokohtelua ei saisi muuttaa säästämisaikana

Vakuutustutkimuksen vastaajista 20 prosentilla on yksilöllinen eläkevakuutus. Suurin osa heistä on iältään 35 – 49 –vuotiaita. Yli 70 prosenttia kaikista vastaajista pitää eläkesäästämisen verovähennysoikeutta perusteltuna ja katsoo, ettei eläkevakuutuksen verokohtelua saa muuttaa säästämisaikana. Vastaajista 66 prosenttia katsoo eläkevakuutuksen olevan osa kokonaiseläketurvaa.

Vastaajat arvioivat oman lakisääteisen eläketurvansa jäävän 51 prosenttiin loppupalkasta, samalla kun riittävänä eläkkeenä pidetään 71 prosenttia loppupalkasta. Vain kolmannes vastaajista on sitä mieltä, että lakisääteinen eläketurva takaa riittävän toimeentulon vanhuudessa. Lähes 40 prosenttia vastaajista kertookin joko olevansa varautunut tai tulevansa varautumaan eläkeikaan eläkesäästämisen avulla.

Eläkkeelle aiotaan jäädä tutkimuksen mukaan keskimäärin 64-vuotiaina.

Kuva 5 Mielipiteet vapaaehtoista eläkevakuutusta koskevista väitteistä
kaikki vastaajat, n=1026

4 Vakuutusyhtiöiden korvausmenettelyyn ollaan tyytyväisiä

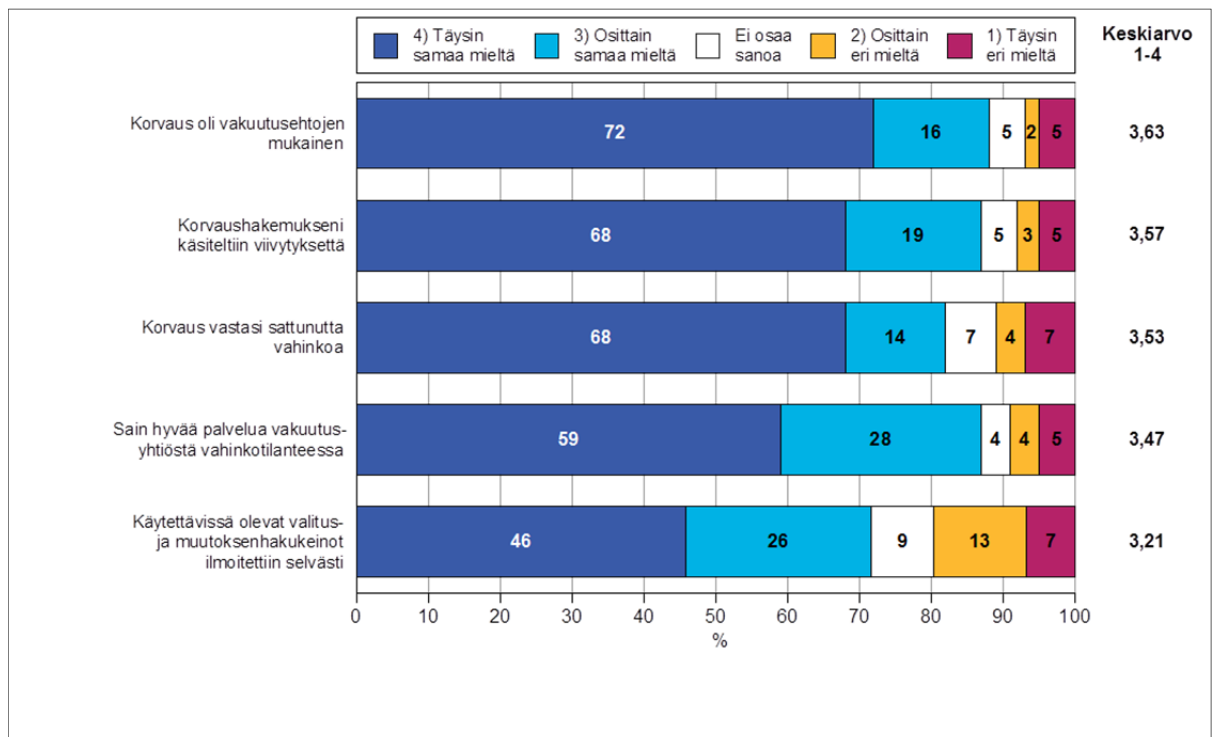
Noin joka neljännelle vakuutustutkimukseen vastaneista oli vuoden sisällä sattunut vahinko, josta he olivat hakeneet korvausta vakuutusyhtiöltä. Useimmin korvauksia haettiin autovakuutuksesta ja sitten koti-, sairauskulu- ja matkavakuutuksista.

Valtaosa vastaajista oli edellisvuosien tapaan tyytyväisiä vakuutusyhtiöiden korvausmenettelyyn. Vastaajista 88 prosenttia arvioi, että korvaus oli vakuutusehtojen mukainen ja 82 prosentin mielestä se vastasi sattunutta vahinkoa. Myös korvauskäsittelyn nopeuteen oltiin jälleen tyytyväisiä. Vastaajista 87 prosenttia koki saaneensa vahinkotilanteessa hyvää ja nopeaa palvelua. Tutkimuksen mukaan lähes 90 prosenttia sattuneista vahingoista korvattiin haetun mukaisesti.

Enemmistö vastaajista (60 %) on sitä mieltä, että vakuutusyhtiöiden on saatava vaihtaa nykyistä enemmän asiakkaita koskevia tietoja vakuutuspetosten estämiseksi. Vastaajista 27 prosenttia kertoo tuntevänsä henkilön, joka on huijannut vakuutusyhtiötä. Lisäksi 15 prosenttia pitää hyväksyttävänä, että vahingon määrää liioitellaan korvaushakemuksessa.

Kuva 6 Mielipiteet vakuutusyhtiön korvausmenettelystä

Kaikki vastaajat, n=1026

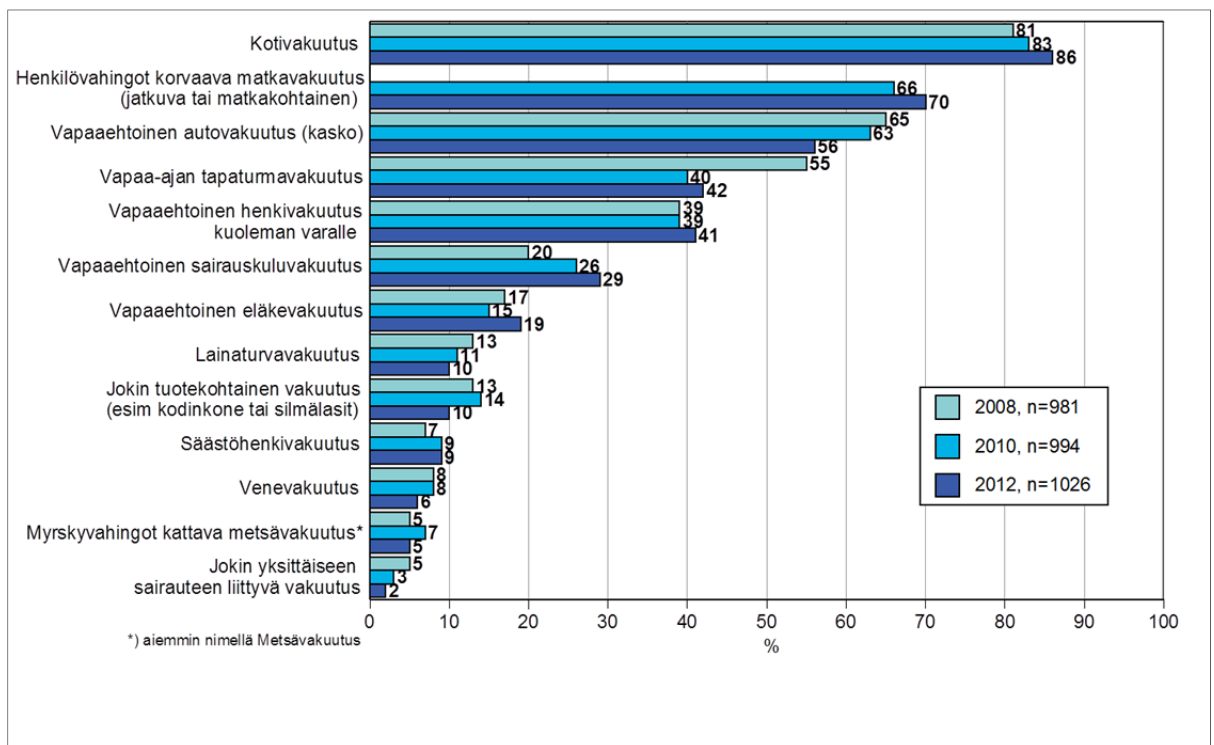
5 Vapaaehtoinen vakuutus täydentää sosiaaliturvaa

Vapaaehtoisten vakuutusten suosio on jatkanut kasvuaan aikaisempiin kyselyihin verrattuna. Samaan aikaan usko siihen, että lakisääteinen sosiaaliturva takaisi riittävän turvan elämän kriiseissä, on kansalaisten keskuudessa useissa tilanteissa vähenemään päin.

Yli puolet (55 %) on sitä mieltä, että vapaaehtoiset vakuutukset ovat välttämättömiä sosiaaliturvan täydentämiseksi. Muun muassa sairauskuluvakuutusten suosio onkin kasvanut viime vuosina. Vapaaehtoisia henkilövakuutuksia pidetään erityisen tärkeinä sellaisille, joilla on lapsia tai lainaa.

Kuva 7 Vakuutusten yleisyys

n=kaikki vastaajat

Noin 40 prosentilla vastaajista on henkivakuutus kuoleman varalle, mutta tyypillisesti korvaussumma jää 25 000 – 50 000 euroon. Summa on pieni esim. tyypillisiin asuntolainan määriin verrattuna. Finanssialan Keskusliiton Säästäminen ja luotonkäyttö –tutkimuksen mukaan viimeisen kahden vuoden aikana otetut asuntolainat ovat suuruudeltaan keskimäärin 115 500 euroa.

5.1

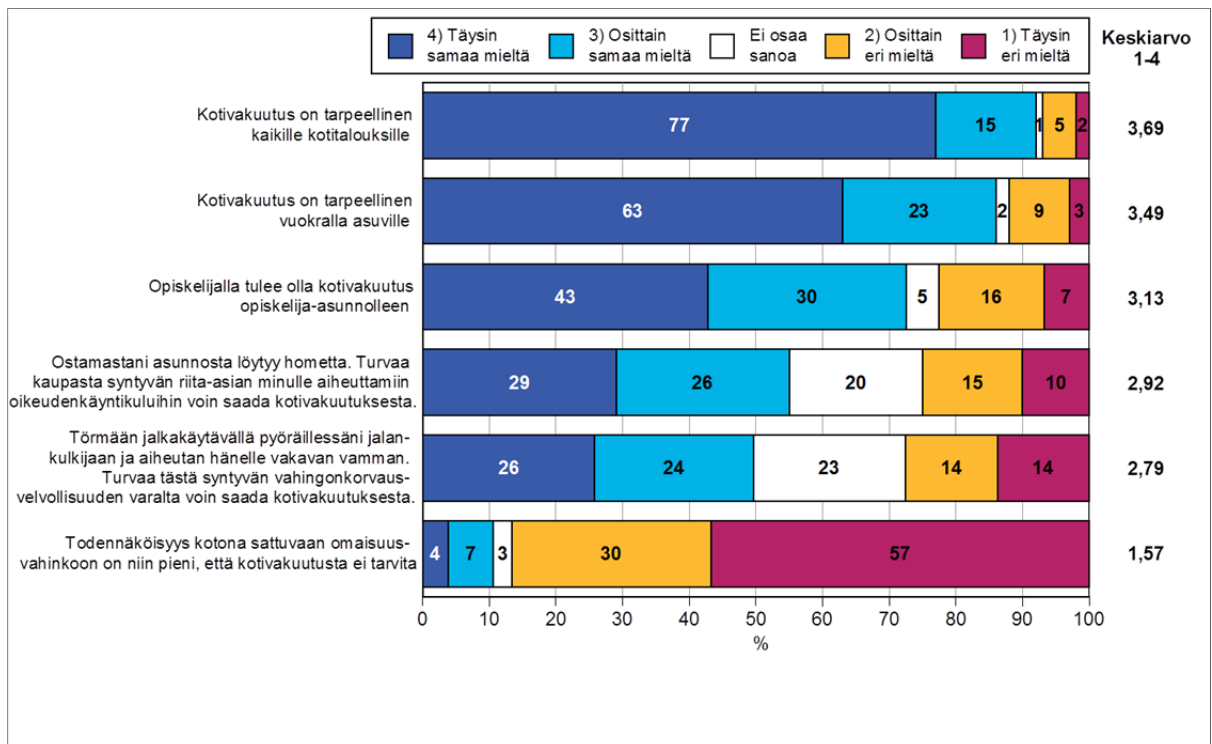
Kotivakuutus

Yleisin vapaaehtoisista vakuutuksista on kotivakuutus. Noin 86 prosentilla tutkimukseen vastanneista on kotivakuutus ja sen yleisyys on vuosien varrella tasaisesti lisääntynyt. Omistusasujista lähes kaikilla (96 %) ja vuokralla asuvistakin jo kahdella kolmasosalla (67 %) on kotivakuutus. Nykyisin yhä useampi vuokranantaja edellyttää vuokralaiseltaan kotivakuutusta.

Kotivakuutusta pidetään tärkeänä. Vastaajista 92 prosenttia pitää sitä tarpeellisena kaikille kotitalouksille.

Kuva 8 Mielipiteet kotivakuutusta koskevista väitteistä

Kaikki vastaajat, n=1026

5.2

Matkavakuutus

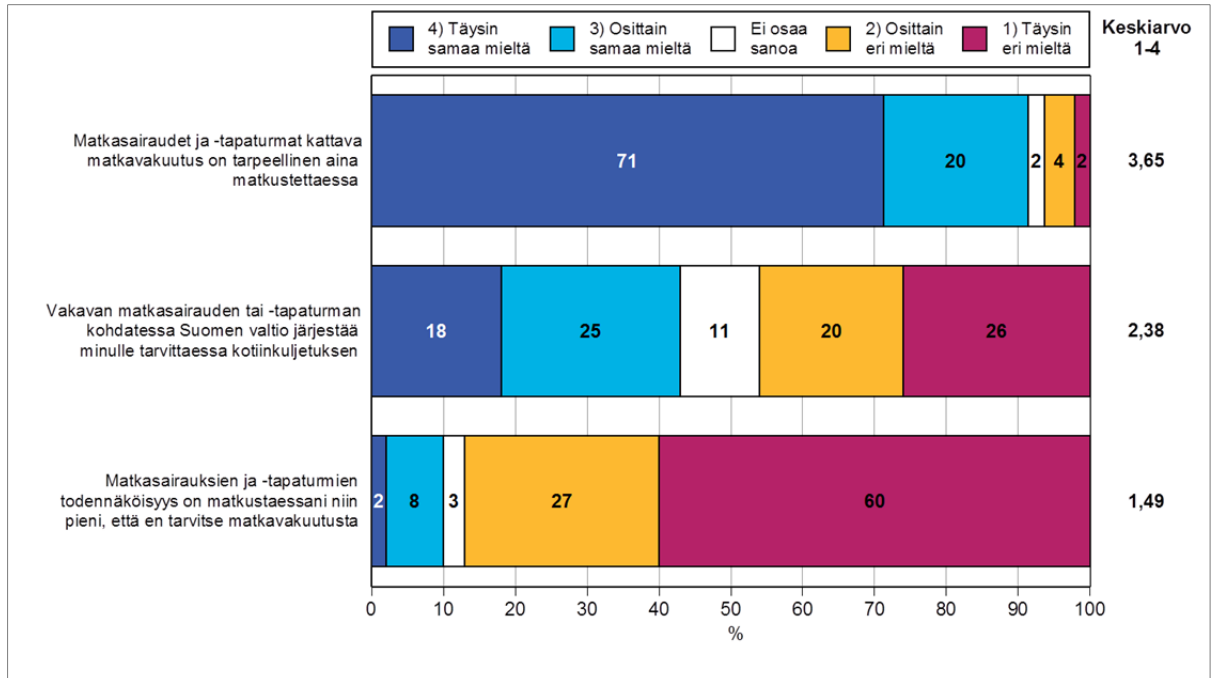
Matkavakuutusten suosio on kasvanut hiukan vuoden 2010 tutkimuksen jälkeen, mutta edelleen 30 prosenttia vastaajista lähtee matkalle ilman henkilövahinkoja korvaavaa matkavakuutusta. Lisäksi peräti 43 prosenttia kansalaisista uskoo yhä virheellisesti, että Suomen valtio järjestää heille tarvittaessa kotiinkuljetuksen vakavan sairauden tai tapaturman kohdatessa. Määrä on suurempi kuin kahden vuoden takaisessa tutkimuksessa.

Opiskelijat ja eläkeläiset ottavat nyt matkavakuutuksen aiempaa todennäköisemmin. Silti 36 prosenttia opiskelijoista ja 33 prosenttia eläkeläisistä matkustaa ilman vakuutusturvaa.

Matkavakuutusta pidetään kuitenkin tarpeellisempänä kuin mitä sen yleisyydestä voi päätellä. Vastaajista 91 prosenttia on sitä mieltä, että matkasairaudet ja –tapaturmat kattava matkavakuutus on tarpeellinen aina matkustettaessa.

Kuva 9 Mielenpiteet matkavakuutuksia koskevista väitteistä

Kaikki vastaajat, n=1026

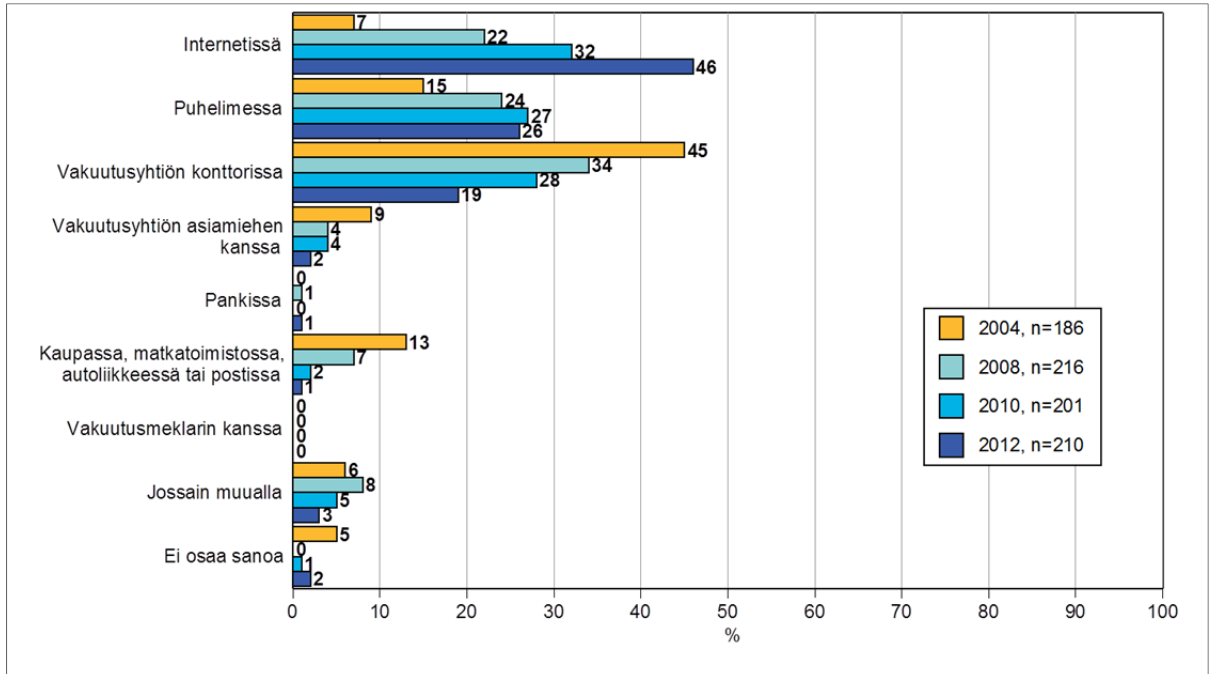
6 Yhä useampi hakee korvausta netissä

Internetin suosio vakuutusasiointin kanavana jatkaa kasvuaan. Varsinkin korvausten hakeminen hoidetaan mielellään netin kautta, sillä lähes puolet (46 %) korvaushakemuksista tehdään netissä ja 26 prosenttia puhelimesta. Myös vakuutusyhtiön konttori on edelleen suosittu asiointikanava. Konttoria käyttävät erityisesti vanhemmat asiakkaat.

Korvausten hakemisen lisäksi vakuutusyhtiöiden nettisivuilta haetaan yleisimmin tietoa vakuutuksista sekä tarkistetaan omaa vakuutusturvaa.

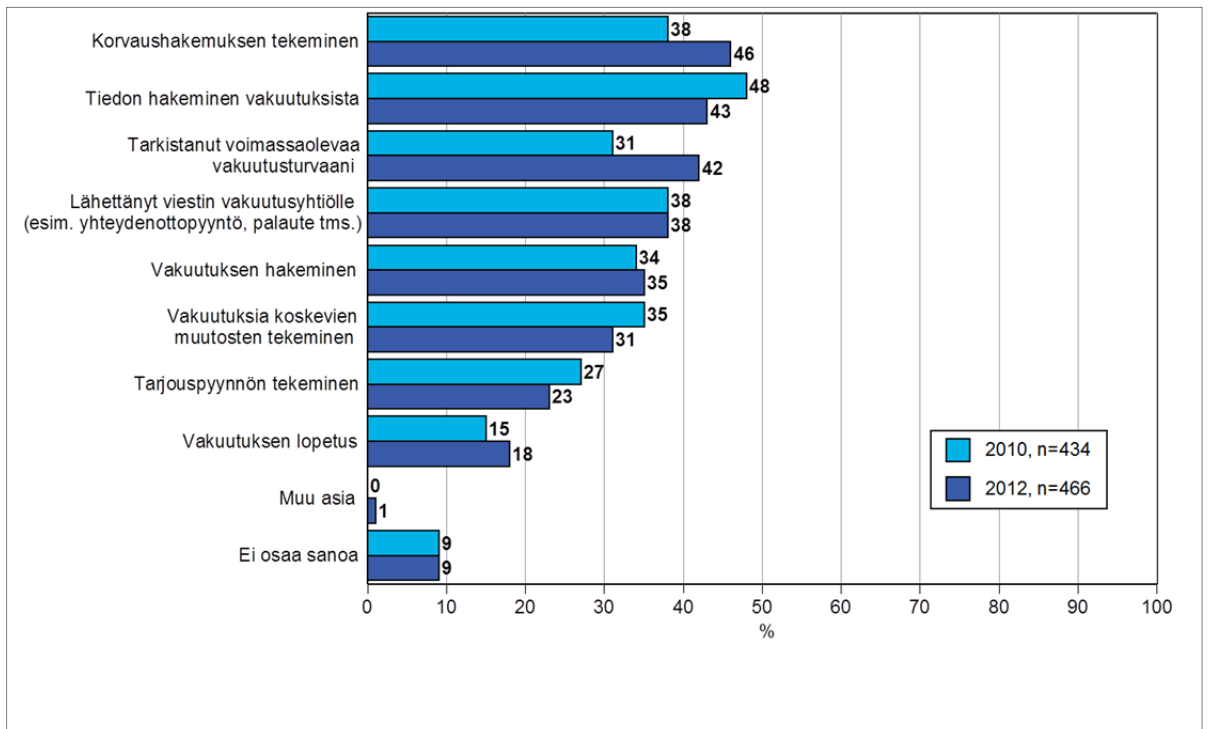
Kuva 10 Mitä kautta teki korvaushakemuksen

n=sattunut vahinko, josta hakenut korvausta vakuutusyhtiöltä

Kuva 11 Mitä asioita on hoitanut vakuutusyhtiön internetsivuilla

n=hoitanut asioita vakuutusyhtiön internetsivuilla

Finanssialan Keskusliitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki
www.fkl.fi

FK | Finanssialan Keskusliitto

